

Torat Habayit ('Hafets 'Haim)

Chapitre 7

עוד מענין לימוד התורה

והנה אנחנו אומרים בכל יום בערב אהבת עולם וכו' ע"כ ד' אלקינו בשכבינו ובקומינו נשיח בחוקיך ונשמח בדברי תורתך וכו' כי הם חיינו וכו' אנו מזכירין שני שמות הקדושים ונשמח בדברי תורתך ואיה השמחה שלנו אם באמת אנו שמחים בדברי תורתך מפני שהם חיינו היה לו לאדם לפעול בעצמו כשהוא רואה שבבית אינו יכול להשיג לידי ידיעת התורה כראוי ליסע לעיר אחרת על איזה שנה להשיג ידיעת איזה מסכתות כמו שמצוי לאנשים ליסע אפילו למדינות רחוקות ולסכן בעצמו בשביל איזה גרגרי כסף שמקוה להשיג שם ואפילו הוא יכול ע"פ הדחק לזון מנכסיו מעט בביתו אפ"ה נוסע לשם מפני שבביתו אינו מקוה שיגיע לאיזה מעלה ממעלת עשיר או עכ"פ מבע"ב הגבוהים ואף שהוא ספק אצלו אם יצליח שם אעפ"כ הוא מסכן בנפשו ליסע על ימים ונהרות על כמה שנים ואלו בשביל התורה שבאמת הם חיי נפשו כמו שאומר ומודה בעצמו כי הוא חיינו כמו שאומר בכל יום כי הם חיינו וכדכתיב בתורה כי היא חייך אינו פועל בעצמו ליסע אפילו על מעט מן השנים בשביל השגת התורה ובאמת הוא מקרא מפורש בתורה לא מעבר לים היא לאמר מי יעבר לנו וגו' ואחז"ל שאפילו היא מעבר לים אתה צריך לחזור אחריה. והנה אנו מתמיהין בנפשינו הלא השי"ת השפיע בדורות הראשונים ריבוי חכמה מאד וכדכתיב כי ד' יתן חכמה וגו' ולמה נתמעט כעת לגמרי הלא יד ד' לא תקצר גם היום. תשובה לדבר הקדוש ברוך הוא נותן

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

חכמה לב"א לפי ערך הכנתם לקבלה וכדכתיב אנכי ד' המעלך מארץ מצרים הרחב פיך ואמלאהו והכונה הלא העליתך מארץ מצרים כדי לקבל אח"כ התורה שהיא מקור החכמה וע"כ הכיני עצמך והרחב פיך כל מה שביכולתך ואמלא את פיך מצוף דבש אמריה ולכן דורות הראשונים שהיו מסורים לתורתם בכל לבם ונפשם וכל חמודות העולם לא נחשב בעיניהם למאומה ורק לתורת ד' היה לבם נשואות לקנותה לברר הלכותיה בקיבוץ חכמים ודיבוק חברים ואף אחר שנתגדלו בשנים היה דרכם ליסע מביתם בשביל ידיעת התורה על שש שנים ועל י"ב שנים (עיין כתובות ס"ג) ואפילו בדורות של בעלי תוספות היה מסירת נפש ממש על התורה עיין בספר צדה לדרך בהקדמה*) לכן האיר הקדוש ברוך הוא עיניהם ופתח לבבם וזכו בכתרה של תורה לא כן עתה בעו"ה יכול כל תופש תורה להעיד בעצמו שאחר כל השתדלותו בה הוא נגד דורות הראשונים כקוף בפני אדם וכ"ש נגד דורות של אמוראים וכל כך למה מפני שיגיעתו עליה היא במדה מועטה מאד וכלל אחז"ל יגעתי ולא מצאתי אל תאמין וע"כ המציאה היא כפי היגיעה. לך נא וראה גודל יגיעתם לתורה שאפילו להשיג איזה פרט קטן שנחסר להם היו מתרצים להתבזות בתכלית הבזיון ואך כדי להשיג הפרט ההוא וכדאיתא בגמרא אמר רב שמונה עשר חדשים גדלתי אצל רועי בקר כדי לידע איזה מום קבוע ואיזה מום עובר הרי שאפילו בשביל יריעה קטנה היה מתרצה להתבזות ולדור אצל אנשים פחותים משך רב שאפילו לשאר ב"א היה ד"ז בזיון גדול כ"ש לאיש רום המעלה כרב אכן בשביל חביבות התורה היה מתרצה על הכל ואנו בעו"ה שנחסר לנו ידיעת כל התורה קשה לנו לפעול בעצמינו וליסע מביתנו לאיזה מקום תורה כדי להשיגה [והיינו אפילו מי שיש לו בביתו מזון עבור אשתו וב"ב] ואפילו מי שמתרצה לנסוע הוא מקפיד שיהיה מזונו דרך כבוד דוקא אין זאת כ"א שאין אנו מכירים את גודל ערך קדושת התורה, אכן על חלק גדול מבעלי תורה יש לדון לכף זכות שהיו רוצין בכל

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

לב ליסע אל מקומות התורה ונשיהם עכבו לזה ואינו רוצה לעשות נגד רצונה אך יש להתבונן בעצמו אם היה מזדמן לו איזה עסק שיודע בבירור שירוויח ממנו ואשתו היתה מונעתו מליקח העסק ההוא כמה השתדלות היה עושה לפייס אשתו שגם היא תסכים לזה כי כשהוא יהיה עשיר גם היא תהיה עשירה וכן צריך לעשות גם בעניינינו שגם היא תהיה לה זכות התורה כמאמרם נשי במאי זכ״ן דנטרן לגברייהו עד דאתו מבי כנישתא אחרי שזאת התורה הוא חיי האדם ואשרו לנצח נצחים והיא עיקר התכלית שבשבילה נברא האדם מוטל על כל איש לפי ערכו לעשות כל ההשתדלות לקנותה ואחרי שעיקר הצלחת התורה כשמסור אליה בכל נפשו ומסיר מלבבו כל הטרדות ונוטה שכמו אליה כמו שאחז״ל לעולם ישים אדם עצמו על דברי תורה כשור לעול וחמור למשא וזהו מתקיים יותר שלא בביתו עליו לעשות כן. וכן אחז״ל על הפסוק והם תוכו לרגליך אלו ת״ח שמכתתין רגליהן מעיר לעיר על דברי תורה ושכרו עולה הרבה יותר ממי שלומד בביתו כמו שאמרו חז״ל במדרש שיר השירים על הפסוק האלף לך שלמה ומאתים לנוטרים את פריו האלף ללומדים שלא בביתם ומאתים ללומדים בביתם:

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions